

O Sprzątaniu świata w Polsce

Clean up The World

Akcja Clean up the World swój początek wzięła od sprzątania Australii. W 1989 roku jej pomysłodawca, australijski żeglarz i biznesmen Ian Kiernan, po raz pierwszy posprzątał wody zatoki Sydneyjskiej, by następnie w roku 1993 rozszerzyć ideę Clean up Australia na cały świat pod patronatem Organizacji Narodów Zjednoczonych. Od tego czasu Clean Up the World współpracuje z Programem Środowiskowym Narodów Zjednoczonych (UN Environment), który jest wiodącym światowym organem ds. ochrony środowiska, ustalającym globalną agendę środowiskową. Na świecie rokrocznie w Clean up The World uczestniczy blisko 40 milionów wolontariuszy. Akcja odbywa się zawsze w trzeci weekend września i polega na społecznym zaangażowaniu się osób, firm i instytucji w sprzątanie najbliższego otoczenia z zalegających tam śmieci. Każdego roku, pod patronatem honorowym Ambasadora Australii, w pierwszym dniu Wielkiego Finału Akcji symbolicznie sprzątamy warszawskie brzegi Wisły wraz z przedstawicielami Ambasad, by podkreślić międzynarodowy charakter wydarzenia. Do tej pory, we wspólne sprzątanie, zaangażowało się 66 krajów.

Akcja Sprzątanie świata - Polska

W 1994 roku, Mira Stanisławska-Meysztowicz, Polka na stałe mieszkająca w Australii, zaszczerpiła ideę Clean up The World w naszym kraju pod nazwą „Sprzątanie świata - Polska”. W tamtym czasie była to jedyna taka ogólnopolska i ekologiczna inicjatywa, w której po dziś dzień nie chodzi o to, by sprzątać, ale o to, by nie śmiecić i poprawnie segregować odpady. Edukacyjny charakter Akcji jest zatem najważniejszy, a fakt docierania z przesłaniem do ogromnej liczby Polaków, w tym dzieci i młodzieży szkolnej, jest najważniejszy. Istotnym elementem Akcji jest również budowanie partnerstwa i wspólnoty, działanie wszędzie w Polsce – zarówno terytorialnie, jak i w grupach wiekowych – oraz kształtowanie światopoglądu w duchu poszanowania środowiska.

Efekty 30 lat promocji idei nieśmiecenia w Polsce

23 015 204 tyle osób uczestniczyło w Akcji w latach 1994-2022. To tak jakby dzisiaj 62% Polaków wyszło jednego dnia posprzątać Polskę.

23 mln uczestników Akcji

45 mln kilogramów śmieci

30 809 tyle dzikich wysypisk zlikwidowano w latach 1994-2022.

30 tysięcy tysięcy dzikich wysypisk

5 011 144 kg, czyli **45 011** ton śmieci zebrali z natury uczestnicy Akcji w latach 1994 - 2022. To jest równowartość masy **375** płetwali błękitnych.

Mira Stanisławska-Meysztowicz.

Fundatorka i wieloletnia Prezeska Fundacji Nasza Ziemia. Polka, na stałe mieszkająca w Australii. W 1994 roku przywoziła i z powodzeniem zaszczepiła na polski grunt ogólnoswiatową ideę Clean Up The World, bo jak sama mówi: „Polacy byli na to gotowi, trzeba ich było tylko lekko zainspirować”. Mirę najbardziej wzrusza fakt, że niezmiennie od 30 lat, we wrześniowe weekendy, do sprzątnięcia zabiera się właściwie cała Polska: urzędnicy, nauczyciele, dzieci i młodzież, firmy i media. Od morza do Tatr. Laureatka Orderu Uśmiechu, odznaczona Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Człowiek Polskiej Ekologii i Patronka Szkoły Podstawowej w Żdźarach koło Konina. Ma na swoim koncie oprócz sukcesów związanych z Akcją 5 milionów zasadzonych drzew i ponad 40 tysięcy kilometrów przemierzonych, by móc powiedzieć wszystkim razem i każdemu z osobna: „...ekologia to nic innego, jak pokochać swój najmniejszy kawałek ziemi, tak po prostu, na co dzień”. Obecnie pełni funkcję Przewodniczącej Rady Fundacji Nasza Ziemia.

Główny Koordynator Akcji Sprzątnięcia świata w Polsce

Od 2019 roku funkcję tę w Fundacji Nasza Ziemia pełni Grzegorz Mikosza. Autor koncepcji Mobilnej Kwatery Głównej Akcji Sprzątnięcia świata, programu wolontariatów pracowniczych „Droga do Sprzątnięcia świata” oraz akcji specjalnych pod marką Sprzątnięcia świata. Zarządzał pięcioma ogólnopolskimi edycjami Akcji, w których udział wzięło niemal milion uczestników, którzy posprzątało z natury milion kilogramów odpadów. Dobry organizator i strateg, który w czasie wolnym żegluguje, biega i przemierza górskie szlaki.

Fundacja Nasza Ziemia

Fundacja Nasza Ziemia założona została w 1994 r. przez Mirę Stanisławska-Meysztowicz. Od początku działalności Fundacja koordynuje Akcję Sprzątnięcia świata w Polsce. Misją Fundacji jest popularyzowanie poszanowania środowiska, zmiany postaw społecznych na bardziej przyjazne środowisku oraz inicjowanie działań indywidualnych i grupowych służących zachowaniu i naprawie stanu środowiska. Oprócz adaptowania w Kraju idei Clean Up The World Fundacja realizuje swoje cele organizując i inicjując programy edukacyjne z zakresu ekologii i ochrony środowiska pod własną marką „Ekoedukacja”. W maju 2021 roku Fundacja uzyskała status Organizacji Pożytku Publicznego. Fundacja działa w całej Polsce zaś grupą docelową jej działań są przede wszystkim dzieci i młodzież. Prezesem zarządu od 2019 roku jest Beata Butwicka, która jednocześnie kieruje projektami edukacyjnymi Fundacji Nasza Ziemia.

Nagrody

Fundacja Nasza Ziemia w toku swojej 30-letniej działalności otrzymała: wyróżnienie Złoty Liść Ministerstwa Środowiska (1996), Henry Ford European Conservation Award (1997), wyróżnienie Pro Publico Bono (2002), główną nagrodę w ogólnopolskim plebiscycie na organizację najlepiej promującą recykling (2006), wyróżnienie w Konkursie Ministerstwa Środowiska „Nietypowa lekcja bioróżnorodności” i wpisanie na listę Miejsc Odkrywania Talentów (2010 - inicjatywa MEN), wyróżnienie Specjalne Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej za inicjowanie i realizację programów wolontariackich (2011). 2 maja 2015 r. zostaliśmy uhonorowani Flagą Rzeczypospolitej, a w roku 2019 otrzymaliśmy Ekolaur za całokształt działalności. W 2021 r. Kapituła Konkursu Polskiej Izby Ekologii dostrzegła, iż sztandarowy program Fundacji - Akcja Sprzątnięcia świata - Polska w ostatnich dziesięcioleciach przyczyniła się w sposób znaczący do poprawy stanu naszej Planety i przyznała Fundacji prestiżowy Ekolaur XX-lecia.

Ambasadorzy wizerunkowi

Przez lata Fundacja i jej sztandarowy program Sprzątnięcia świata miał szczęście do ambasadorów wizerunkowych: Piotr Fronczewski, Wojciech Młynarski, Dorota Kamińska, Michał Wiśniewski, Mafia, Varius Manx, Ewelina Flinta, Sebastian Karpiel - Bułeczka, Andrzej Marek Grabowski, Agata Młynarska, Grzegorz Kasdepke, to tylko niektórzy ekologiczni rzecznicy. Swoją ogromny wkład w Akcję mają również osobowości świata artystycznego: Rafał Olbiński i Andrzej Pągowski. Andrzej Pągowski jest autorem większości naszych akcyjnych plakatów, w tym ostatniego, jubileuszowego, w którym znakomicie spuentował hasło 30. edycji: „Sprzątnięcia świata łączy ludzi”. Niezmiennie bowiem, od 30 lat, Polacy łączą się w trzeci weekend września i czynią to w zgodzie ze słowami piosenki autorstwa Wojciecha Młynarskiego, którą podarował Fundacji na 10 lecie Akcji: „Posprzątajmy Polskę w ten jesienny dzień, każdy swoją wioską, każdy swoją sień...”

